

MAGYAR BÁNYÁSZATI ÉS FÖLDTANI HIVATAL
VESZPRÉMI BÁNYAKAPITÁNYSÁG

Ikt. szám: **VBK/1753-10/2013.**

Hiv. szám:

Ügyintéző: **Kertész László**

☎: (06-88) 576-633

☎: (06-88) 576-646

E-mail: laszlo.kertesz@mbfh.hu

Tárgy: bírság határozat

E.ON Ddt-i Gázhálózati Zrt.

7626 Pécs
Búza tér 8/a.

Jogerőssé vált: 2013. december 3-án

HATÁROZAT

A Veszprémi Bányakapitányság (továbbiakban: Bányakapitányság) az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.-t (7626 Pécs, Búza tér 8/a., adószám: 11006725-2-02; továbbiakban: Üzemeltető) a gázipari tevékenység végzésére vonatkozó előírások megsértése miatt

200.000 Ft, azaz kettőszázezer forint bírsággal sújtja.

A pénzbírságot a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal 10032000-01417179-00000000 számú számlájára jelen határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül kell befizetni.

A meg nem fizetett bírság adók módjára behajtható köztartozásnak minősül, melynek foganatosítása érdekében a Bányakapitányság az illetékes adóhatóságot megkeresi.

A Bányakapitányság tájékoztatja Üzemeltetőt, hogy a befizetésre vonatkozó teljesítési határidő lejártá előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával, kérheti a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejártá után Üzemeltető igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt, ha a Bányakapitányság a bírság behajtását még nem kezdeményezte.

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalhoz (1145 Budapest, Columbus utca 17-23. 1590. Bp. Pf.:95.) címzett, a Bányakapitányságnál benyújtott fellebbezésnek van helye. A fellebbezés illetéke a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5000 forint, amelyet illetékbélyegben kell a fellebbezési iraton leróni.

INDOKOLÁS

Üzemeltető bejelentést tett a Bányakapitányságon, hogy 2013. június 07-én Nagyvenyim, Móricz Zs. u. 2. sz. ingatlan előtti közterületen az IMERA Kft. (1184 Budapest, Lakatos u.

65.; továbbiakban: Kivitelező) munkatársa szennyvízcsatorna építés során megrongálta az üzemelő gázelosztó vezetéket.

A Bányakapitányság a bejelentés alapján Kivitelezővel szemben 2013. 06. 19-én eljárást indított.

A Bányakapitányság a rendelkezésre álló iratok alapján (tanúmeghallgatási jegyzőkönyv, üzemeltetői nyilatkozat káresemény helyszíni vizsgálati jegyzőkönyv, fényképek, egyeztetési jegyzőkönyv, egyeztetett tervdokumentáció, gázvezeték megvalósulási térképe) a következő tényállást állapította meg:

- a földmunkavégzés egyeztetett, engedélyezett terv alapján történt, Üzemeltető egyetértési nyilatkozata alapján,
- Kivitelező a szakfelügyeletet megrendelte, a szakfelügyeletet adó személyek a vezeték megsértésének idején a helyszínen tartózkodtak,
- a földmunkát az előírásoknak megfelelően kézi erővel végezték,
- a nyomvonal kijelölését Kivitelező végezte, de a megsértett leágazó vezeték esetében hibásan és a jelen lévő szakfelügyelet nem észlelte a hibát, pedig rendelkezésére állt a „D”-terv, tehát a kijelöléssel egyetértett,
- a gázvezeték megsértésének közvetlen oka az volt, hogy az üzemelő gázvezeték nyomvonalát tévesen jelölték fel a talajon (ezt a szakfelügyelet nem vette észre), ezért a földmunkavégzés helyén nem számítottak az üzemelő gázvezetésekre, és a kézi feltárás során a vezetéket Kivitelező megrongálta
- a hiba elhárítását Üzemeltető azonnal megkezdte, a gápszünet rövid ideig (40 perc) tartott egy fogyasztó tekintetében,

A Bányakapitányság megállapította, hogy a gázvezeték szakítás során Kivitelező jogszabálysértést nem követett el, bár a gázvezeték nyomvonalát (és a gépi földmunkavégzés tiltott övezetét) helytelenül jelölte ki, azonban ezt a Üzemeltető szakfelügyeletet ellátó személye nem bírálta felül, a kijelölés helyességét nem észrevételezte, és a gázvezeték feltárását engedélyezte. Tekintettel arra, hogy a tiltott övezet kijelölésének helyességéért Üzemeltető a felelős, a Bányakapitányság Kivitelezővel szemben az eljárást a 2004. évi CXL. tv. (Ket.) 31. § (1) j) pontja alapján megszüntetette.

A Bányakapitányság a fenti tényállás alapján Üzemeltetővel szemben eljárást indított és az eljárás megindításáról a Ket. 29. § (3) bekezdése alapján értesítette. A Bányakapitányság az értesítéssel együtt nyilatkozattételre, illetve dokumentum megküldésére szólította fel az Üzemeltetőt, a következők szerint:

- küldje meg a hatályos minőségirányítási rendszerének azon dokumentumát, amely rendelkezik a szakfelügyelet biztosításának szabályairól,
- nyilatkozzon, hogy a tárgyi ügyben az építési területen a munkaterület átadás-átvételét megelőzően az illetékes területgazda, hogyan gondoskodott a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelöléséről.

Üzemeltető teljesítési határidő egyszeri meghosszabbítása után, a felhívásnak eleget tett.

Megküldte az EDD-MU-19-05-v04 számú műszaki utasítás 3.5 számú „Szakfelügyelet biztosítása” című pontjának másolatát, melyből a Bányakapitányság az alábbiakat emeli ki:

- „Az építési területen a munkaterület átadás-átvételét megelőzően a Területgazda gondoskodik a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelöléséről.”
- „Szakfelügyelet feladatai
- keresztezés, megközelítés terv szerinti kivitelezésének felügyelete”

Továbbá a következő nyilatkozatot tette:

„Az illetékes területgazda a munkaterület átadás-átvétel során a generálkivitelező építésvezetőjének átadta az érintett utcák helyszínrajzát és ezek alapján az alvállalkozó művezetője festette fel a nyomvonalat.”

A Magyar Bányászati Hivatal 1366/1997. számú határozatával hagyta jóvá Üzemeltető minőség irányítási rendszerét, melynek része az EDD-MU-19-05-v04 számú műszaki utasítás.

A Bányakapitányság a fentiek alapján (figyelemmel Üzemeltető nyilatkozatára) megállapította, hogy a gépi földmunkavégzés tiltott övezetének (gázvezeték nyomvonalának) kijelölésében Üzemeltető feljogosított alkalmazottja, a területgazda nem vett részt, csak a helyszínrajzot adta át. A kijelölés helyességét nem felügyelte.

A gázvezeték megsértésével közvetlen veszélyhelyzet alakult ki, mert a gázvezetékéből 3 bar nyomású gáz áramlott ki.

1993. évi XLVIII. törvény (Bt.) 41. § (5) Azt a (4) bekezdésben meghatározott gázipari tevékenység végzésére jogosult engedélyest, amely a tevékenységét jogszabályban vagy a bányafelügyelet határozatában foglalt előírásoktól eltérően gyakorolja, a bányafelügyelet bírsággal sújthatja és a tevékenységét felfüggesztheti vagy a bányafelügyelet által kiadott engedélyt visszavonhatja. Abban az esetben, ha az intézkedés a földgázellátásról szóló törvény hatálya alá tartozó földgázipari tevékenységet érint, a bányafelügyelet a javasolt intézkedésről értesíti a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt.

Bt. végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (Vhr.) 19/A. § (8) Nyomvonaljellegű kőolaj- és földgázbányászati létesítmény, szállítóvezeték, elosztóvezeték, célvezeték, valamint egyéb gáz és gáztermék vezeték keresztezéséhez, megközelítéséhez azok üzemeltetőjének egyetértése szükséges. A keresztező, megközelítő létesítmény beruházójának, építetőjének gondoskodnia kell:

d) az építési területen a munkaterület átadás-átvételét megelőzően a keresztezett, megközelített létesítményt üzemeltető szakfelügyelete és felelőssége mellett a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelöléséről, valamint a kijelölés fenntartásáról a munkálatok végzése során,

Vhr. 25. § (1) A Bt. 41. §-a alapján kiszabott bírság összegének felső határa 10 000 000 forint. Ha a bírság kiszabásának alapját képező jogellenes állapotot a kötelezett a határozatban megállapított határidőre nem szünteti meg vagy a jogsértést ismét elköveti, a bírság ismételten kiszabható, amelynek felső határa 30 000 000 forint.

(1b) Az (1) és (1a) bekezdés szerinti bírságok mértékének megállapításánál figyelemmel kell lenni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben meghatározottakon túl

a) a jogsértés felróhatóságára és

b) a jogsértés veszélyeztető jellegére.

(1c) A bányafelügyelet a Bt. 41-41/A. §-ában meghatározott rendelkezéseket megsértőt figyelmeztetésben részesíti, ha a jogsértés

a) közvetlen veszélyhelyzetet nem eredményezett,

b) kárt nem okozott vagy károkozás esetében a károsult kártérítése a bányafelügyeleti eljárás befejezésig igazolt módon megtörtént.

2004. XXXIV. törvény (KKVtv.) 3. § (1): KKV-nak minősül az a vállalkozás, amelynek

a) összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és

b) éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

KKVtv. 12/A. § A hatósági ellenőrzést végző szervek kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve - bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak, illetve kötelesek megvizsgálni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott eljárás alkalmazásának lehetőségét. Nincs lehetőség a bírságtól való eltekintésre, amennyiben a bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulásával emberi élet, testi épség vagy egészség került közvetlen veszélybe, környezetkárosodás következett be vagy a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor.

80/2005. (X. 11.) GKM rendelet (továbbiakban: GVBSZ) a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzata közzétételéről 6. § (1) A Bt. 24. §-ának (2) bekezdése szerinti engedélyes a gázelosztó vezeték létesítésére és üzemeltetésére minőségügyi (minőségbiztosítási, minőségirányítási) rendszert köteles kidolgozni, bevezetni és működtetni.

A Bányakapitányság a tényállás alapján megállapította, hogy Üzemeltető, illetve feljogosított alkalmazottja a területgazda, nem az EDD-MU-19-05-v04 számú műszaki utasítás 3.5 számú „Szakfelügyelet biztosítása” című rendelkezése szerint járt el, mert nem gondoskodott a gépi földmunka tiltott övezete nyomvonalának kijelöléséről.

A Bányakapitányság az EDD-MU-19-05-v04 számú műszaki utasítás 3.5. pont rendelkezésében szereplő gondosság követelménye tekintetében megállapítja, hogy akkor járt volna el gondosan Üzemeltető, illetve alkalmazottja, ha a kijelölést felügyeli, ahogyan azt a Vhr. 19/A. § (8) d) pontja előírja. A Vhr. 19/A. § (8) d) pontja alapján a gépi földmunkavégzés tiltott övezete kijelölésének szakfelügyelete Üzemeltető kötelessége, azt nem ruházhatja át más személyre, mert szakmai hozzáértéssel Üzemeltető (illetve alkalmazottja) rendelkezik. Éppen ez a szakfelügyelet hivatott biztosítani a kijelölés megfelelőségét, és a gázvezeték sértések elkerülését.

A fentiekre tekintettel Üzemeltető a gázipari tevékenység végzésére vonatkozó jogszabályi és hatósági előírásokat megszegte, mert nem a GVBSZ 6. §-ban előírt, az MBFH által jóváhagyott minőségügyi rendszerében foglaltak szerint járt el, ezért a Bt. 41. § (5) bekezdésben foglaltakat megsértette, amiért Üzemeltetővel szemben jogkövetkezmény alkalmazásának volt helye.

A Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak (figyelmeztetés) a biztonsági övezet megsértésével okozott gázvezeték szakítás (megsértés) esetében nem alkalmazható, mert a jogsértést a Bányakapitányság nem ellenőrzés során tárta fel.

A Bányakapitányság megállapította, hogy Üzemeltető a KKV törvény 3. § (1) bekezdése alapján KKV-nak minősül, mert nettó árbevétele, illetve a foglalkoztatotti létszáma nem éri el az 50 M EU-t, illetve a 250 főt. Tekintettel arra, hogy a gázvezeték megsértésével emberi élet, testi épség vagy egészség került közvetlen veszélybe, ezért a KKVtv. 12/A. §-ának rendelkezését nem lehet alkalmazni.

A gázvezeték megsértésével emberi élet, testi épség került közvetlen veszélybe, ezért a Vhr. 25. § (1c) bekezdése alapján figyelmeztetés sem alkalmazható.

A Bányakapitányság a bírság kiszabásakor és annak mértékének meghatározásánál figyelembe vette, hogy

- Üzemeltető jogellenes magatartása felróható, tekintettel arra, hogy a vezetékszakitás a helyszínen tartózkodó szakfelügyelet jelenlétében következett be és a nyomvonal kijelölésekor nem járt el a minőségügyi rendszerében meghatározott gondossággal (ennek következménye a gázvezeték sérülése),
- a jogellenes magatartásával Üzemeltető - mert a rongálás egyértelműen az Üzemeltető nem megfelelő gondossággal elvégzett nyomvonal kijelölése miatt következett be - közvetlen veszélyhelyzetet idézett elő, mert a megrongált gázvezetékéből 3,0 bar nyomású földgáz áramlott ki, és a kiáramló gáz a levegővel robbanóképes elegyet képes alkotni.

A Bányakapitányság a bírság mértékének megállapításakor a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 94/A. § (1) bekezdésben foglalt szempontokat a következők szerint értékelte:

- a jogsértéssel okozott hátrány: egy ingatlan gázellátása szűnt meg átmenetileg,
- jogsértéssel elért előny mértéke: nem releváns
- a jogsértéssel érintettek körének nagysága: egy ingatlant érintett a gázszolgáltatás szüneteltetése,
- a jogsértő állapot időtartama: nem jelentős, 1 óráig szünetelt a gázszolgáltatás,
- a jogsértő magatartás első alkalommal történt,
- a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartása fennállt,
- a jogsértést elkövető gazdasági súlya a bírság mértékéhez képest nagy.

A Bányakapitányság a bírság mértékének megállapításakor figyelemmel volt a bírságszankció generális és speciális érvényesülésére.

A Bányakapitányság adatai alapján az illetékességi területén 2010-2012 évek alatt 871 gázvezeték szakítás történt. Ez nagyon magas szám (ennek megfelelően ennyi veszélyhelyzet, és a gázszolgáltatásban okozott üzemzavar), ezért elsődleges szempont a gázvezeték szakítások (rongálások) számának csökkentése. Ennek eszköze a megfelelő mértékű bírság alkalmazása.

A Bányakapitányság lényegesnek tartja, hogy a gázvezeték szakítások összes résztvevője a szakmai előírások és jogszabályok betartásával végezze a tevékenységét. Ez hatványozottabban várható el Üzemeltetőtől, amelynek elemi érdeke, hogy az általa felügyelt tevékenység során ne következhesse be a gázvezetékek szakításával, rongálásával közvetlen veszélyhelyzet, illetve a gázszolgáltatás kiesése. A jogszabályi előírás is (Vhr. 19/A. § (8) d) pontja) azt kívánja biztosítani, hogy ilyen események ne történjenek meg. Ezért rendelkezik úgy, hogy a tiltott övezet kijelölése csak szakfelügyelet mellett történhet, mert csak ez biztosíthatja, a gázvezetékek épségét. Ezen feladat jelentőségét hangsúlyozza a jogszabályi előírás azáltal, hogy a kijelölésért való felelősséget (a kijelölés helyességéért való felelősséget) az üzemeltetőre telepíti. Üzemeltető ezen szakmai feladatának ellátása az elsődleges prevenció intézkedése a gázvezeték épségének biztosítása érdekében.

A speciális prevenció tekintetében a bírságnak olyan nagyságúnak kell lenni, amely Üzemeltetőt visszatartja a további jogsértésektől. A Bányakapitányság kiemelten súlyos körülményként értékelte azt a tényt, hogy éppen Üzemeltető szegte meg a vonatkozó előírásokat.

A Bányakapitányság a fentiek alapján a rendelkező rész szerinti bírságot állapította meg, mert megítélése szerint a bírság mértéke elegendő ahhoz, hogy a további hasonló jogsértést megelőzze. Jelen esetben nem kifejezetten a bírság nagysága, hanem annak ténye (jelzés

értéke) a meghatározó. A Bányakapitányság a most kiszabott bírsággal azt kívánja megelőzni, hogy Üzemeltetőnél egy rossz gyakorlat kialakuljon.

A Bányakapitányság egyebekben javasolja, hogy a szakfelügyelet ellátásával kapcsolatos követelményeket Üzemeltető tekintse át és oktassa.

A Bányakapitányság felhívja Üzemeltető figyelmét arra, hogy a következő hasonló jogsértés esetén magasabb bírságot alkalmaz.

A fizetési kötelezettség elmulasztása esetén alkalmazandó jogkövetkezmény a 2011. CXCV. törvény 42. § (3) bekezdésén, a fizetési kedvezmény benyújtására vonatkozó tájékoztatás Ket. 74. § (2)-(3) bekezdésén alapul.

A jogorvoslati tájékoztató a Ket. 98. § (1) és 99. § (1) bekezdésén alapul. A fellebbezési illeték mértékét a 1990. évi XCIII. tv. 29. § (2) bekezdése határozza meg. Az 5000 Ft-os minimum érték arra az esetre vonatkozik, ha a vitatott összeg alapján számított illeték nem érné el az 5000 Ft-ot.

A Bányakapitányság határozatát a Bt. 44. § (1) g) pontjában, valamint a 267/2006. (XII.20.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdésében meghatározott hatáskörben hozta, illetékessége a 267/2006. (XII.20.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésén és 1. sz. mellékletén alapul.

Veszprém, 2013. november 12.

dr. Káldi Zoltán
bányakapitány

Kapják (tértivevénnyel):

1. Címzett.
2. E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt. Szekszárdi Régió, 7100 Szekszárd, Keselyűsi u. 2.
3. Irattár.